

Vergunningen: wie, wat, waar en hoe?

Nederland is een klein land waarin veel mensen wonen en veel activiteiten plaatsvinden. Wonen, vervoer, landbouw, industrie en recreatie leggen allemaal een beslag op de leefomgeving. Deze verschillende functies ondervinden soms ook hinder van elkaar. Om alles goed te laten verlopen moet het gebruik van de ruimte goed op elkaar worden afgestemd.

Tekst: Wolter Neutel / Illustratie: Hank van Ruitenbeek

Daarom is er in Nederland een uitgebreide regelgeving over hoe met de ruimte om te gaan. Van bijna elke vierkante meter is bepaald wat daar wel en niet mag gebeuren. Ook de agrarische sector kent regels en wetten waar boeren en tuinders zich bij bouw of verbouwplannen aan dienen te houden. Waar heb jij als jonge boer of tuinder mee te maken?

Vergunningen

Voor veel activiteiten die invloed hebben op de ruimte of op het milieu is een vergunning nodig. Of je de juiste vergunningen weet te verkrijgen en te behouden is van cruciaal belang voor de bedrijfsontwikkeling. Het kan het verschil betekenen tussen op slot staan of door ontwikkelen tot een bedrijf dat klaar is voor de toekomst. Daarom moet elke jonge boer en tuinder op de hoogte zijn van de regelgeving die van toepassing is op zijn bedrijf. Daarbij is een blik op de lange termijn meer dan nodig. Dat is niet altijd eenvoudig, want het kan gaan om een wirwar van regelgeving en vergunningen die soms ook tegenstrijdig zijn met elkaar.

Gemeente

Het belangrijkste instrument om de ruimtelijke ordening te sturen van de gemeente is het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan wordt vastgesteld door de gemeenteraad en bepaalt waar welke functies zijn toegestaan. De gemeente moet, voordat het bestemmingsplan vastgesteld wordt, het concept ter inzage leggen. Gedurende 6 weken kan

iedereen een zienswijze indienen. Nadat het bestemmingsplan ter inzage heeft gelegen stelt de gemeenteraad het plan vast. Daarna kan door belanghebbende die al eerder de zienswijze hebben ingediend, nog beroep worden aangetekend. Als je iets wilt bouwen of de gemeente wil zelf een plan of project ontwikkelen, dan moet dat project passen binnen de regels van het bestemmingsplan. Past het niet, dan moet het bestemmingsplan worden herzien. Er moet vervolgens een nieuw bestemmingsplan worden vastgesteld. Het is ook mogelijk, via een procedure, van het bestemmingsplan af te wijken. Dit kan met een omgevingsvergunning.

Ruimtelijke ordening

Om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren en bepaalde activiteiten aan bepaalde gebieden toe te wijzen, is het ruimtelijk ordeningsrecht in het leven geroepen. Zo kan in een bestemmingsplan worden aangegeven welke gronden bestemd zijn voor wonen en welke bestemd zijn voor bedrijfsactiviteiten, landbouw of natuur. ◀

Omgevingsvergunning

In de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is opgenomen dat het verboden is zonder omgevingsvergunning te bouwen, slopen en gronden of gebouwen op een andere manier te gebruiken dan in het bestem-

mingsplan is aangegeven. Uitgangspunt is dus dat je altijd een omgevingsvergunning nodig hebt. De omgevingsvergunning bundelt verschillende vergunningen die voorheen afzonderlijk moesten worden aangevraagd. Denk daarbij aan de bouwvergunning, de milieuvergunning, de ontheffing van het bestemmingsplan en vergunningen ingevolge de Natuurbeschermingswet.

Provincie

De provinciale ruimtelijke ordening richt zich meer op landschapsbeleid. In hun structuurvisies bepalen provincies in grote lijnen hoe de omgeving eruit moet zien, gericht op de lange termijn. Gemeentes moeten hiermee rekening houden. Zo heeft de provincie bijvoorbeeld iets te zeggen over de grootte van agrarische bedrijventerreinen (bouwblokken). Ook in het (agrarisch) natuurbeheer speelt de provincie een rol.

Milieu en natuur

Bedrijfsactiviteiten en wonen kunnen impact hebben op het milieu, bijvoorbeeld door de uitstoot van verontreinigende stoffen naar de bodem, het water, de lucht, of naar natuurgebieden. Hiervoor worden regels gesteld. Veel milieu- en natuurbeschermingswetgeving is indirect afkomstig uit Europa. <

Hoe pak je het aan?

Als jonge ondernemer is het belangrijk om in een vroeg stadium te realiseren wat het bestemmingsplan betekent voor jouw ambities. Concrete plannen moeten ver vooruit gepland worden, want procedures duren vaak lang. Met het verkrijgen van een omgevingsvergunning is nog niet alles afgerond. Vaak zijn er ook nog andere regels waar rekening mee moet worden gehouden, zoals omtrent nitraat, water en monumenten.

Verder is het belangrijk om te weten wat er speelt in je omgeving. Draagvlak zoeken in de buurt en korte lijntjes met ambtenaren en lokale politiek zijn goed voor het vergunningstraject. Samenwerken en netwerken is van groot belang. Je moet weten wie je nodig hebt.

Trends

De regeldruk op de agrarische sector, met name de veehouderij, neemt in Nederland momenteel exponentieel toe. De melkveehouderij krijgt steeds meer te maken met waar de intensievere sectoren al langer te maken hadden: steeds meer druk vanuit de maatschappij. Daarbij wordt intensief tegenover extensief gezet, alsof er twee smaken zijn. Feit is dat in Nederland altijd regelgeving zal zijn die beperkend zal werken. Ook voor de tuinbouw zijn milieuaspecten uitdagingen, bijvoorbeeld het middelengebruik en de omvang van de bedrijven. <